

Speelplezier in Aarle-Rixtel

Beleidsplan speelruimten 2017

Stichting Speelplezier Aarle-Rixtel

September 2017

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aarle-Rixtel telt een aantal speeltuinen verdeeld over een aantal wijken. Hiervoor zet de Stichting Speelplezier zich in. De stichting is in 2017 opgericht door vier vrijwilligers.

Stichting Speelplezier vindt het bevorderen van de leefbaarheid in de wijken zeer belangrijk. Speelruimten voor kinderen en jongeren dragen bij aan het woongenot in Aarle-Rixtel.

Om iedereen die meer wil weten over de werkwijze van onze Stichting goed te informeren hebben wij besloten dit beleidsplan te schrijven. In dit beleidsplan geven we een overzicht van hoe de speeltuin vorm geeft aan haar doelstellingen en beleid en geeft inzicht in werving, het beheer en besteding van fondsen.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	blz. 2
Hoofdstuk 2	Waarom speelruimte voor kinderen en jongeren 2.1 Aanleiding 2.2 Doelstelling 2.3 Afbakening 2.4 Relatie met andere plannen/beleid	blz. 4
Hoofdstuk 3	Visie 3.1 Speelruimte 3.2 Woonomgeving	blz. 5
Hoofdstuk 4	Basisvoorwaarden voor spelen 4.1 Doelgroepen, spelvormen en behoeften 4.2 Basiskwaliteit van een bespeelbare woonomgeving 4.3 Openbare speeltuinen 4.4 Jongerenvoorzieningen 4.5 Kinderen met een functiebeperking	blz. 6
Hoofdstuk 5	Uitgangspunten en richtlijnen 5.1 Renovatie van buurten en wijken 5.2 Inrichting nieuwe wijken 5.3 Reserveren van ruimte 5.4 Inrichting en kwaliteit	blz. 10
Hoofdstuk 6	Beheer en onderhoud 6.1 Vandalisme 6.2 Veilig spelen 6.3 Duurzaamheid 6.4 Juridische positie	blz. 12
Hoofdstuk 7	Financiering 7.1 Beheer en onderhoud 7.2 Planontwikkeling, renovatie en (her)inrichting 7.3 Extra financiële mogelijkheden	blz. 13
Hoofdstuk 8	Communicatie 8.1 Bekendmaking gemeentelijke keuzen 8.2 Interactieve inbreng 8.3 Integraal	blz. 14
Hoofdstuk 9	Spelen in Aarle-Rixtel, een nieuwe impuls 9.1 Huidige speelplekken	blz. 15

Hoofdstuk 2

Waarom speelruimte voor kinderen en jongeren

2.1 Aanleiding

Als stichting speelplezier streven we naar kwalitatief en kwantitatief voldoende buitenspeelruimte die voldoet aan landelijke normen.

Momenteel wordt bij de gemeente Laarbeek renovatie en planvorming van nieuwbouw- en (her)inrichtingsprojecten speelruimte niet als een integraal onderdeel meegenomen. Er is ook geen samenhang tussen het ontwerp, beheer en de gewenste kwaliteit. Richtlijnen waaraan de kwaliteit, grootte en spreiding van speelplannen worden beoordeeld ontbreken.

2.2 Doelstelling

- Stichting Speelplezier heeft als doel het bieden van de mogelijkheid voor een zinvolle ontspanning en vrijetijdsbesteding aansluitend bij de behoeften van de in de wijk wonende jeugd teneinde de jeugd zich lichamelijk, sociaal en emotioneel te laten ontwikkelen.

- Tevens wil de speeltuin de volwassenen voor zover dit mogelijk is creatief en recreatief werkzaam laten zijn om daarmee een bijdrage te leveren aan een harmonische ontwikkeling van de samenwerking in de wijk.

- Als laatste doel is het bevorderen van de leefbaarheid en het woongenot, en het realiseren van sociale ontmoetingsplekken voor alle inwoners van Aarle-Rixtel.

In het Verdrag inzage de Rechten van het Kind (IVRK), artikel 31 Vrije tijd, cultuur en recreatie staat dat een kind recht heeft op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

Stichting Speelplezier wil dit uitgangspunt uitwerken door voldoende toegankelijke, sociaal veilige en uitdagende speelruimte voor kinderen en jongeren in hun omgeving te realiseren. Er zijn kwalitatief goede speelvoorzieningen, afgestemd op de speelbehoefte van de jeugd nodig. In alle wijken in Aarle-Rixtel moet de speelruimte evenwichtig zijn verdeeld en moet een aantrekkelijke leefomgeving worden gecreëerd.

2.3 Afbakening

Het beleid richt zich op speelvoorzieningen en informele speelruimte in de openbare buitenruimte en heeft betrekking op de fysieke inrichting ervan. Daarbij wordt de leeftijdscategorie tot 18 jaar gehanteerd. In dit beleidsplan worden de schoolpleinen niet meegenomen. Schoolpleinen zijn particulier eigendom en veelal niet toegankelijk buiten schooltijden. Voor de normen en afstanden die gelden voor speelgelegenheid in de woonomgeving worden de ontwikkelingsstadia van kinderen samengevat in drie leeftijdsgroepen: peuters/kleuters (0-6 jaar), schoolkinderen (6-12 jaar) en jongeren (12-18 jaar).

2.4 Relatie met andere plannen/beleid

Stichting Speelplezier stelt leefbaarheid centraal. Hierin kunnen werkgroepen een belangrijke rol spelen. Wanneer je ouders en vooral jongeren uit betreffende buurten niet bij de keuze betreft is er een grote kans dat de voorziening niet wordt gebruikt. Een speelvoorziening kan ook gebruikt worden als sportvoorziening zoals een trapveldje, een basketbalterrein of een skateramp.

Hoofdstuk 3 Visie

Buiten spelen is niet alleen ontspannend en uitdagend voor kinderen en jongeren maar ook van groot belang voor hun ontwikkeling. Ze leren bewegen, samen te spelen, hun fantasie vorm te geven, te bouwen, uitdagingen aan te gaan en hun grenzen te verkennen. De ontwikkeling van een kind verloopt globaal van het spelen in eigen huis en tuin, naar het op verkenning gaan in de directe omgeving van zijn huis, alleen of in kleine groepjes en in kleinschalige ruimten. De behoefte aan ruimte om vrijuit te kunnen spelen zal groter worden naarmate een kind ouder wordt. Maar voor ieder kind geldt dat de directe omgeving van zijn woning de meest frequente speelplaats blijft.

De kwaliteit van de leefomgeving wordt mede door buitenspeelruimte bepaald. De ruimte die beschikbaar is moet optimaal te gebruiken zijn waardoor er een kindvriendelijke omgeving is. Speelplekken hoeven niet altijd direct zichtbaar als speelvoorziening herkenbaar te zijn. Ook een grasveld of een plein kan als spelaanleiding dienen. In dit plan gaan we in op de formele en informele speelruimte.

Voor de inrichting van speelplekken in de openbare ruimte is het belangrijk om vanuit verschillende invalshoeken uitgangspunten te formuleren.

3.1 Speelruimte

Kinderen en jongeren kunnen altijd en overal spelen. Wat ze gaan spelen, waar en hoe ze spelen hangt af van hun leeftijd, hun individuele voorkeur en de mogelijkheid die de directe omgeving hen biedt. Het liefst trekken kinderen en jongeren al spelend door de buurt. Het hele openbaar gebied wordt als speelruimte in hun spelpatroon opgenomen.

Van belang is dat een zo groot mogelijk deel van de woonomgeving bespeelbaar is, dat wil zeggen aan bepaalde basisvoorwaarden dan wel kwaliteitseisen voldoet om spelen en elkaar te ontmoeten mogelijk te maken. Een zo optimaal mogelijk, ingerichte omgeving biedt zoveel mogelijk informele speelgelegenheid. Het is niet eenvoudig de kwaliteit van de woonomgeving op dit aspect te beoordelen. Vooral subjectieve factoren spelen een rol waarom kinderen en jongeren op de ene plek wel spelen en op de andere niet. Denk daarbij aan het gevoel van veiligheid, uitdaging, bereikbaarheid en ontmoeting.

Een groene inrichting van de speelplekken is belangrijk. Het maakt de speelplek tot een aantrekkelijke omgeving om te spelen en te verblijven. Het combineren van natuurlijke materialen van de speeltoestellen en hoogteverschillen met elementen als zand, water, bomen en planten creëren een natuurlijke omgeving waar de kinderen veel directer in contact komen met de natuur.

3.2 Woonomgeving

Kinderen en jongeren hoeven hun spel niet alleen uit te voeren op de daarvoor bestemde formele speelplekken, maar moeten juist ook in staat zijn de hele buitenruimte te gebruiken. Een bespeelbare woonomgeving vormt voor de jeugd een uitdaging, is leuk en interessant en biedt veel mogelijkheden tot spel en verkenning en ontmoeting. De informele ruimte moet in beginsel aan kinderen en jongeren de mogelijkheid bieden om te spelen.

Hoofdstuk 4 Basisvoorwaarden voor spelen

Voor kinderen en jongeren is het van belang om elkaar in de buitenruimte te ontmoeten, samen te spelen en sociale vaardigheden te kunnen ontwikkelen. Een wijk zonder speeltoestellen maar met voldoende ruimte of een buurt met specifieke speelplekken in de openbare ruimte bieden volop spelmogelijkheden.

4.1 Doelgroepen, spelvormen en behoeften

De basisvoorwaarden voor een bespeelbare woonomgeving vragen om een specifieke invulling per leeftijdsgroep. Voor de normen en afstanden die gelden voor speelgelegenheid in de woonomgeving worden de ontwikkelingsstadia van kinderen samengevat in drie leeftijdsgroepen: peuters/kleuters (0-6 jaar), schoolkinderen (6-12 jaar) en jongeren (12-18 jaar).

De spreiding van speelvoorzieningen over de wijk wordt voor een groot deel bepaald door de leeftijdsopbouw van een wijk en de norm per leeftijdsgroep. In onderstaand schema is de formele speelruimte omschreven die voor de leeftijdsgroepen wenselijk is. Het geeft tevens een overzicht van het spelpatroon van de leeftijdsgroepen, de relatie met de woonomgeving en het type speelvoorziening.

Leeftijdsgroep	0-6 jaar: peuters/kleuters	6-12 jaar: schooljeugd	12-18 jaar: jongeren
Spelpatroon	<ul style="list-style-type: none"> - spelen vaak alleen - bewegen: hollen, klauteren, glijden, steppen - fantasie/rollenspel - constructiespel: water, zand en bouwen - actieradius van 100 tot 150 meter van de woning 	<ul style="list-style-type: none"> - samen spelen en kletsen - bewegen: hollen, klimmen, skaten - fantasie/rollenspel - constructiespel: water, zand en bouwen - regel- en wedstrijdspel - avontuurlijk spel: hutten bouwen en struinen - verschil in spel jongens en meisjes - actieradius van 300-400 meter 	<ul style="list-style-type: none"> - sporten, skaten - muziek maken, dansen, gevoelig voor trends - ontmoeting, chillen en rondhangen - actieradius 800-1000 meter
Relatie woonomgeving	<ul style="list-style-type: none"> - eigen tuin, balkon - zelfstandig ontdekken van de informele speelruimte - niet aan wegen of bij water 	<ul style="list-style-type: none"> - groter ruimtebeslag, verharde ruimten, schoolplein - informele speelruimte zonder specifieke inrichting - gesitueerd in groene ruimten, parken of 	<ul style="list-style-type: none"> - groter ruimtebeslag, verharde ruimten, schoolplein - gesitueerd in groene ruimten, parken of grotere groengebieden - ontmoetingsplekken,

		grotere groengebieden - besloten plekken met geborgenheid	zien en gezien worden - bij voorkeur gelegen op enige afstand van de woningen
Type speelvoorzieningen	- speelplekje of spelaanleiding - ruimtebeslag ca. 50 m ² - ca. 2 (kleine) speeltoestellen of spelaanleidingen - soms specifieke ondergrond	- speelplek met ca. 2 speeltoestellen of 1 groter toestel - ca. 300m ² - verhard speelveldje, ca. 18 x 30 m. en schoolplein - trapveldje ca. 25 x 40 m. - avontuurlijk terreintje met heuveltjes en begroeiing - skatevoorziening (op wijkniveau)	- multifunctioneel verhard speelveld ca. 18 x 30 m. - trapveld ca. 40 x 60 m. - skatevoorziening (op wijk- of stadsniveau) - sport- en spelattribuut (doelwand, basketbal- paal, tafeltennistafel)

4.2 Basiskwaliteit van een bespeelbare woonomgeving

Essentieel voor kinderen en jongeren is de kans om de hele woonomgeving te gebruiken. Dat stelt bijzondere eisen aan het ontwerp, de inrichting en het beheer van de woonomgeving. Er zijn een aantal basisvoorwaarden waaraan goede speelruimte in een woonomgeving moet voldoen.

Situering

<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersveiligheid 	<p>Van de verkeersveiligheid van de woonomgeving hangt af of jeugd buiten kan spelen. Een speelplek verliest zijn waarde als eerst een drukke weg moet worden overgestoken. Speelplekken die toch aan een drukke straat grenzen moeten zó worden ingericht dat de kinderen en de jongeren niet tijdens hun spel de weg oprennen. In een woongebied zijn verkeersluwe gebieden belangrijk voor jeugd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Bereikbaarheid 	<p>Voor de jeugd moet speelruimte goed bereikbaar zijn waarbij afstand een rol speelt. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen t/m 6 jaar dicht bij huis spelen (actieradius van 150 meter). Schoolkinderen in de leeftijd van 6-12 jaar gaan verder van huis weg (tot 300/400 meter), maar ook in die leeftijdsgroep blijkt ruim de helft het liefst dicht bij huis te spelen. De oudere jeugd geeft de voorkeur aan een ruimte op enige afstand van de woning (800/1000 meter).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Integratie en samenhang 	<p>Voor de eenheid in een woonomgeving is het belangrijk dat ruimten en voorzieningen onderling met elkaar verbonden zijn, zoals rechtstreekse routes voor fietsers en voetgangers. Ook een combinatie van voorzieningen en de bruikbaarheid van ruimten zoals straat, plein en speelveld dragen bij aan de samenhang.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Spreiding 	<p>Speelvoorzieningen moeten evenwichtig verspreid zijn van blokniveau tot buurt- en wijkniveau. Op blokniveau met het accent van klein, besloten en beperkt aanbod zijn jonge kinderen en schoolkinderen de belangrijkste doelgroep. Jongeren komen er op buurt- en wijkniveau bij en hebben meer behoefte aan een groot, avontuurlijker en divers aanbod.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zichtbaarheid 	<p>Voor veel ouders is de zichtbaarheid van een speelplek een belangrijke overweging bij het buiten laten spelen van jonge kinderen. Omgekeerd willen kleine kinderen hun ouder(s) zien. Oudere kinderen en jongeren zien de speelplek meer als ontmoetingsplek, zij willen graag door andere kinderen gezien worden.</p>

Veiligheid

<ul style="list-style-type: none"> • Constructies 	<p>Sinds maart 1997 is het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen van kracht. Speeltoestellen moeten voldoen aan wettelijk vastgestelde veiligheids- en constructie-eisen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Groenvoorziening 	<p>De omgeving van de speelplekken moet 'groenveilig' zijn. Giftige of doornige planten zijn ongeschikt voor plaatsing op of bij speelvoorzieningen. Aanwezige groenvoorziening moet de zichtbaarheid van een speelplaats niet belemmeren.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Volksgezondheid 	<p>Elke speelplek dient goed beheerd en onderhouden te worden. Daarbij hoort ook het schoonhouden van de speelvoorziening en het weren van honden en katten.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Natuurlijke speelomgeving 	<p>Voor jeugd biedt water aanleiding om te spelen maar (te diep) water kan eveneens een gevaar voor jonge kinderen zijn. De vormgeving van vooral waterkanten is daarom belangrijk. In het ontwerp kan ook rekening gehouden worden met andere, minder gevaarlijke vormen zoals een fontein.</p>

Geborgenheid

<ul style="list-style-type: none"> • Herkenbaarheid 	<p>Voor kinderen en jongeren is bekendheid met de eigen woonomgeving heel belangrijk. Vooral jonge kinderen hebben behoefte aan veel houvast, zoals duidelijk, afgebakende ruimten in de woonomgeving.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Beschutting 	<p>Bij de situering en inrichting van een speelplek moet rekening worden gehouden met weersinvloeden. Er kan beschutting worden geboden tegen de wind, zon, regen en kou door bijvoorbeeld beplanting, bomen of een spelhuisje. Hierbij dient rekening gehouden te worden met sociale veiligheid (voldoende zicht op de plek) en vandalisme.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Intimiteit 	<p>Niveaueverschillen en beplanting kunnen voor de inrichting een bijdrage aan intimiteit leveren. Kinderen</p>

	en jongeren moeten zich thuis voelen in een herkenbare omgeving. Voor jonge kinderen betekent dit kleinschalige ruimten, voor schoolkinderen en jongeren biedt afwisseling in maat en schaal herkenbare speelmogelijkheden.
• Betrokkenheid	Voor het realiseren en in standhouden van een speelvoorziening zijn verschillende vormen van betrokkenheid. Het betreft hier de inspraak (zowel van ouders en omwonenden als van de kinderen als toekomstige gebruiker), het toezicht (zowel formeel als informeel), de tolerantie (van omwonenden voor het 'lawaaï' dat een speelvoorziening met zich meebrengt) en het samenspel van kinderen. Om de inbreng en tolerantie van bewoners te vergroten is het nodig om proactief met bewoners en gebruikers te praten.

4.3 Openbare speeltuinen

Stichting Speelplezier streeft ernaar in alle gevallen de speeltuinen in Aarle-Rixtel als openbaar aan te merken. Dus geen speeltuinen die door een buurt beheerd worden, waar entree moet worden betaald of beperkte openingstijden heeft. Buurten zijn zelf verantwoordelijk voor klein onderhoud (verwijderen van vuil e.d.). Taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van het groot onderhoud, inrichting, locatie en de vervanging van speeltoestellen moet duidelijk vastliggen. Samenwerking tussen de stichting en de gemeente Laarbeek is wenselijk. Belangrijk is dat de verzekering en aansprakelijkheid van de speeltuinen onder de gemeente valt. Verder zal er een jaarlijkse verplichte keuring zijn. Deze wordt door een erkende keurmeester uitgevoerd.

4.4 Jongerenvoorzieningen

Voor jongeren worden vooral voorzieningen gerealiseerd die gericht zijn op sportieve activiteiten zoals trapvelden, skatebanen en multifunctionele verharde speelvelden.

Een plek waar jongeren kunnen afspreken, samen rondhangen en die beschut is. De stichting vindt dat er flexibel en adequaat ingespeeld moet worden op de dynamiek in de subculturen van de jeugd. Een van de mogelijkheden daartoe is het ontwikkelen en ook weer beëindigen van voorzieningen. Het mogelijk maken van jongerenvoorzieningen binnen bestemmingen in de openbare ruimte is een geschikt middel daartoe.

4.5 Kinderen met een functiebeperking

Kinderen met een beperking vormen een specifieke doelgroep. Velen kunnen zich grotendeels zelfstandig verplaatsen en participeren in het spelen met kinderen zonder handicap. Bij de (her)inrichting van speelplekken dient met deze groep kinderen rekening gehouden te worden.

Er zijn speelvoorzieningen die zowel voor kinderen met en zonder handicap bereikbaar en toegankelijk zijn zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de variatie, de uitdaging en het avontuur.

Hoofdstuk 5 Uitgangspunten en richtlijnen

Vooraf gestelde uitgangspunten dienen als leidraad om de gemeenschappelijke visie en doelstelling van gemeente en stichting over speelruimte in de praktijk te brengen. Bij renovatie van buurten en wijken en inrichting van nieuwe wijken worden beslissingen genomen die bepalend zijn voor keuzes en mogelijkheden in latere fasen.

Het is van belang om deze consequenties helder te maken. Als er bewust wordt afgeweken van een uitgangspunt moet dit met de keuze en/of tegemoetkomende maatregel worden beargumenteerd.

5.1 Renovatie van buurten en wijken

Bij een herinrichting van een buurt of wijk zijn de mogelijkheden om voldoende speelruimte te realiseren beperkter. Specifieke aandacht zal vooral liggen op het bespeelbaar maken van de woonomgeving en aanpassing en inbedding van de (in)formele speelvoorzieningen voor de verschillende leeftijdsdoelgroepen.

5.2 Inrichting nieuwe wijken

Bij het formuleren van plannen voor nieuwbouwwijken moet rekening worden gehouden met de aanleg van speelvoorzieningen in een kindvriendelijke woonomgeving met een hoge mate van sociale controle en betrokkenheid. In elk bestemmingsplan moet dan ook de juiste verhouding worden gezocht tussen de te bebouwen grond, de hoeveelheid verharding, de hoeveelheid groen en speelruimte.

5.3 Reserveren van ruimte

Voor informele en formele speelruimte wordt op elk niveau ruimte vrijgemaakt. Deze ruimte moet voldoen aan de basisvoorwaarden, genoemd in hoofdstuk 4. Afhankelijk van de bevolkingssamenstelling, bevolkingsdichtheid en behoefte kan daarna bekeken worden hoe de gereserveerde ruimte ingericht gaat worden. Het komt de kwaliteit van de openbare ruimte ten goede om tijdens de renovatie van buurten en wijken en inrichting van nieuwe wijken de ruimte voor groen en spelen (financiën) te scheiden. Echter er dient wel een samenhang en relatie te zijn.

Stichting Speelplezier start als eerste project het inrichten van de speelruimte naast de multifunctionele ruimte "De Dreef". Deze speelruimte is voor omliggende wijken goed bereikbaar.

5.4 Inrichting en kwaliteit

Met bestaande en toekomstige doelgroepen en met de basisvoorwaarden waaraan goede speelruimte moet voldoen wordt bij de inrichting van speelplekken rekening gehouden.

De voorwaarden over situering, veiligheid en geborgenheid staan in hoofdstuk 4. Ook moet voldaan worden aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Niet alleen de speeltoestellen maar de gebruiksmogelijkheden van de ruimte bepalen voor een groot gedeelte de kwaliteit van speelplekken. Voor de inrichting van een kindvriendelijke omgeving is dit een belangrijk uitgangspunt.

Op niet alle speelplekken hoeven speeltoestellen aanwezig te zijn. Voldoende ruimte, hoogteverschillen, beplanting en inrichting geven vaak al voldoende speelaanleiding en beïnvloeden het speelgedrag van kinderen. Ook het

Multifunctioneel ruimtegebruik kan leiden tot een grotere bespeelbaarheid van een wijk. Voorwaarden zijn wel dat de informele speelruimte uitdagend, veilig, schoon en duurzaam moet zijn. Bij de aanleg en onderhoud van de informele speelplek kan hier rekening mee worden gehouden.

Bij planontwikkeling en (her)inrichting van de openbare ruimte wordt uitgegaan van een kindvriendelijke omgeving. Het streven is dat kinderen en jongeren vanuit hun eigen woning de speelplekken veilig kunnen bereiken. Er is veel groen, er zijn weinig tot geen drukke verkeerswegen en er zijn geen gevaarlijke situaties.

Hoofdstuk 6 Beheer en onderhoud

Speelvoorzieningen vergen een intensief onderhoud en het veilig houden hiervan heeft een hoge prioriteit. Op basis van inspecties wordt frequent kleinschalig onderhoud uitgevoerd. Zo kunnen onderdelen van toestellen bij slijtage vervangen worden en vereist de ondergrond voortdurend aandacht. Het schoonhouden van de speeltoestellen en de ondergrond is een bijna dagelijkse zorg.

Naast deze taken is het belangrijk om structureel te onderzoeken of speeltoestellen en speelplekken nog voldoen aan de wensen van de gebruikers. Als dat niet het geval is, moet overwogen worden de speeltoestellen aan te passen, weg te halen of te herplaatsen. De openbare ruimte dient opnieuw ingericht te worden als een speelplek wordt verwijderd.

6.1 Vandalisme

Ten gevolge van vandalisme is vaak aanvullend onderhoud en vervanging van onderdelen noodzakelijk. Feitelijke informatie over vernielingen, brandstichting e.d. is nodig bij de instandhouding of uitbreiding van de speelplek.

6.2 Veilig spelen

In het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen 2003 is de veiligheid van speeltoestellen geregeld. De wet geldt voor speeltoestellen en ondergronden die uitsluitend bestemd zijn voor openbare gelegenheden en moeten voldoen aan wettelijke veiligheidseisen. De eigenaar van de grond is verantwoordelijk mits hier een overeenkomst is met derden.

Nieuwe toestellen moeten voorzien zijn van een certificaat en logboek. Over de verdeling, wie wat inspecteert volgt nader overleg met de gemeente.

6.3 Duurzaamheid

Bij het ontwerp en de uitwerking van speelplekken moeten duurzame materialen worden toegepast. Dit vergt vergaande samenwerking en afstemming tussen de ontwerper, Stichting Speelplezier en de opgerichte werkgroep per wijk. Een duurzaam in stand te houden toestel moet van goede kwaliteit zijn en weinig onderhoud nodig hebben. Duurzame materialen zijn hoge kwaliteit houtsoorten, metaal of aluminium. Als het toestel niet meer voldoet aan de normen en aan de speelbehoefte van de doelgroep moet het gerenoveerd en/of herplaatst worden. Het is een voordeel als een speelattribuut aansluit bij de belevingswereld van meerdere leeftijdsgroepen.

6.4 Juridische positie

Als speeltoestellen niet meer aan de speelbehoeften en wensen van de gebruikers voldoen of aan vandalisme onderhevig zijn dan kan de speelplek komen te vervallen. De toestellen en de ondergrond wordt verwijderd maar de plek zelf blijft als zodanig in tact en openbaar toegankelijk. Plek aanpassen aan omgeving dus afgewerkt achterlaten.

In juridische zin krijgt deze ook geen andere bestemming omdat speelplekken een groenbestemming hebben. Bij een bestemmingswijziging wordt een juridische procedure ingezet waarbij betrokkenen de mogelijkheid inspraak te hebben. Bestemmingswijzigingen zoveel mogelijk voorkomen.

Hoofdstuk 7 Financiering

Voldoende ruimte om te spelen en duurzame speelvoorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de woonomgeving. Er is een duidelijke relatie tussen speelmogelijkheden, de ontwikkeling van kinderen en de leefbaarheid van woonwijken.

Speelruimte is één van de functies die een plek in de openbare ruimte krijgen. In dit hoofdstuk wordt de structurele financiering van het beheer, onderhoud en (her)inrichting van speelruimte in de woonomgeving beschreven.

7.1 Beheer en onderhoud

Budgetten benodigd voor onderhoud en inspectie opnemen in de reguliere onderhoudsbegroting.

7.2 Planontwikkeling, renovatie en (her)inrichting

Bij renovatie en (her)inrichtingswerken zullen de gewenste aanpassingen van de speelruimte in de totale projectkosten worden inbegrepen. Bij nieuwe projecten zal de gemeente financieren. Bij herinrichting projecten (groot- en kleinschalig) zullen stichting en gemeente de kosten financieren. De gemeente zal hier in zijn programmabegroting rekenen mee moeten houden en geld hiervoor moeten reserveren.

7.3 Extra financiële mogelijkheden

Daar waar de reguliere budgetten ontoereikend zijn om een speelplek naar de basisvoorwaarden in te richten wordt naar andere financieringsmogelijkheden gezocht. Gedacht wordt aan Europese subsidies, fondsen en het bedrijfsleven. De stichting zal gelden uit fondsen moeten genereren. Verder zal de stichting proberen gelden uit het bedrijfsleven te generen. Een deel bestaat uit kostenbesparingen die vooral uit de manuren die een gemeente zou moeten besteden aan plannen, uitzoeken, onderhoud e.d. en door de stichting worden overgenomen.

Hoofdstuk 8 Communicatie

Bewoners tonen een grote betrokkenheid bij speelvoorzieningen en kunnen een rol van betekenis spelen bij de ontwikkeling ervan. Dit kan zijn doordat ze het initiatief nemen om een voorstel voor een speelvoorziening bij de gemeente of stichting in te dienen of in de vorm van inspraak bij planontwikkeling en herinrichting. De stichting Speelplezier wil in overleg met de gemeente Laarbeek samen met kinderen, jongeren, volwassenen en organisaties werken aan kwalitatief, voldoende speelruimte.

8.1 Bekendmaking gemeentelijke keuzen

Voor het creëren van een speelplek is het voor bewoners vaak onduidelijk waar de gemeente op toetst en waarom er wel of niet voor een bepaald toestel wordt gekozen. Ook voor woningbouwcorporaties en bouwontwikkelaars is het van belang om te weten welke doelstellingen de gemeente nastreeft en waarom. Het is de taak en verantwoordelijkheid van de gemeente in overleg met de stichting om dit duidelijk te maken en de inwoners van Aarle-Rixtel op de hoogte te brengen van het speelruimtebeleid. Communicatieve maatregelen hiervoor zijn een informatiebrochure waarin het gemeentelijke beleid over speelruimte staat beschreven, informatie over het speelruimtebeleid plaatsen op de website van de gemeente en een artikel opnemen in de Mooi Laarbeekkrant.

8.2 Interactieve inbreng

In de communicatie zal er alles aan worden gedaan de kinderen en jongeren zoveel mogelijk zelf in hun eigen woonomgeving te bereiken. Ideeën hiervoor zijn overleg met ouders van betreffende kinderen, een enquête uitzetten en gebruik maken van flyers in plaats van ambtelijke brieven. Ook via projecten op scholen stimuleer je inspraak.

Bij aanvragen vanuit bewoners(werkgroepen) voor speelruimte toetst de gemeente of de speelplek niet strijdig is met de gewenste spreiding van speelplekken, of de speelplek voldoet aan de basisvoorwaarden voor spelen en/of het merendeel van de omliggende bewoners baat bij de speelplek heeft.

8.3 Integraal

Speelruimte moet integraal meegenomen worden tijdens de (her)inrichting van een buurt of wijk of tijdens nieuwbouwprojecten. Om dit ook daadwerkelijk te realiseren wordt er van alle betrokkenen verwacht dat ze in totaliteit denken én communiceren met elkaar. Aandacht moet er zijn voor kwalitatief goede ruimte en beheer en onderhoud van zowel gemeentelijke afdelingen als externe partijen.

Hoofdstuk 9 Spelen in Aarle-Rixtel, een nieuwe impuls

Voor een integrale aanpak op het gebied van speeltuinenbeleid en openbare ruimte is overleg nodig tussen stichting Speelplezier, vertegenwoordigers van de gemeente en wijkbewoners. Uitgangspunt is vraaggericht werken en inspelen op trends en ontwikkelingen. Dit plan moet ons de komende jaren hierin vooruit helpen.

9.1 Huidige speelplekken

In dit plan van aanpak staan basisvoorwaarden van de bespeelbare woonomgeving beschreven. Op basis van deze planaanpak zijn alle huidige speelplekken in Aarle-Rixtel door de stichting getoetst. Hierbij zal tevens rekening gehouden worden met de ambitie om in te spelen op trends en ontwikkelingen, bijvoorbeeld een natuurlijke speelomgeving creëren. Dit betekent dat er een andere invulling aan speelplekken wordt gegeven mits het kan binnen de bestaande financiële kaders.

De resultaten van deze inventarisatie zullen aan het college worden voorgelegd waarbij de verwachting is dat het reguliere onderhoudsbudget niet toereikend is om alle gewenste aanpassingen uit te voeren. In dat geval zal of aanvullend budget moeten worden gevonden dan wel prioriteiten moeten worden gesteld. Stichting Speelplezier zal een prioriteitenlijst maken welke speeltuinen in Aarle-Rixtel het eerst in aanmerking komen voor renovatie/herinrichting.